ایسه هانکی کوزینک کور اولدیغنی بکا سویله‌یکز .

حیوانک سارق حقیقیسی اولان صاتیجی بوراسنی دقتله معاینه ایده‌مه‌مشدی . بونک ایچون لقردی سویله‌مکه مقتدر اوله‌میوب طوکه قالدی . نهایت ایشی طالعنه بالحواله مقابله ایتدی :

— صول کوزیدر .

— بیله‌مدیکز !

خرسز درحال سوزینی کسه‌رك :

— عفو ایدرسکز، سوزیمی شاشیردم. بن ، صول کوزینک کوردیکنی سویله‌مك استه‌یوردم ... دیدی ،

کویلی، بونك اوزرینه همان اللرینی حیوانك کوزلرندن ایندیره‌رك غالبانه برطور ایله شویله جواب ویردی :

— اشته شمدی‌سنك بریلانجی، بر خرسز اولدیغك اثبات اولندی. بو بارکیر نه کوردر ، نه یك چشمدر ... بنم شمدی‌یه قدر ایراد ایتدیکم سؤاللر سنك خرسزلغکی، حیله کارلغکی، میدان علانیته چیقارمقدن باشقه برمقصده مبنی دکلدر .

شو غریب محاوره‌یی کمال سکونتله دیکله‌ین حاضرون کوله‌رك و « خرسز یاقالاندی ! » دیه باغیره‌رق اللرینی بربرینه اوروب کویلینك فراستنی، خرسزك خباثتی قوتلی برصورتده آلقشلادیلر .

حیوانی صاحب مشروعنه اعطا ایتمکه مجبور اولان سارق همان حبس اوله‌رق کسب استحقاق ایتدیکی جزایه دوچار اولدی .

اشته خرسزلغك رذیلانه نتیجه‌سی !.

ادرنه‌ده نهاد افندی همشیره‌سی

فاطمه ناهره

لسان

حقنده تتبعات

دفتر : ۲

[مابعد : ۱۱۹]

آن

« آن » انقسامی ممکن اولمایان وقت ، لحظه ، فارسیسی: « دم » در .

« آن » ك جمعی : « اوان » در .

(اوان) همزه‌نك مدیله تلفظ وتحریر ایدلمکده‌درکه بك یاکلشدر . طوغریسی همزه‌نك فتحیله « اوان » در . مثال :

« سیاله‌ٔ حسیاتم نه‌ایچون سزه طوغری میل ایدوب طورییور ؟ بر آن ظرفنده اوزرمده کسب ایتدیککز اقتدار نره‌دن کلیور ؟ حل ایده‌مدیکم بومسائل عجیبه نه‌در ؟ . .

بر صدای خالق شو جوابی ویرییور :

« برروحك برروح ایله معارفه‌سی ! »

⁂

« امان یاربی ! قابلمیدرکه بر آن اول حیاتلریله افتخار ایتدیکی یاوروجقلرینك عمانه اغلامسون ؟ »

اکثریا تأکیداً تقیید ایله قوللانیلیر . مثال :

بری برلرینی بر آن کورمیه جك اولسه‌لر خیاللری پیشکاه تخیللرنده تجسم ایدر . . »

— « اوان » . مثال :

کویا اوان طفولیتلرندن اعتباراً دوچار اوله‌جقلری محن بی پایانه اشتراك ایله یکدیکرینك تخفیف آلامنه چالیشه جقلرینه عالم ارواحده پیمان ایتمشلر . . .

—

آن — [۱] جمال ، حسن ، کوزللرك جاذبه سی ، صباحتی ، آلیم .

اکثریا : « حسن و آن » صورتنده استعمال اولنور. مثال :

« بن بوکون برنوبهار حسن و آن سیر ایلدم »

بعضاً آن (او) ، این (بو) معناسنه اوله‌رق اسم اشارت مقامنده‌ده قوللانیلیر ، او ، بو دینیله جك یرده : « آن وا این » دینیلیر سه‌ده، بوکبی تعبیرات آثار ادبیه‌ده استعمال ایدلمامیلیدر .

§

براعت ، برائت

برائت ، — بری اولمش ، مدخلی اولمامق ، وارسته‌لك ، مثال :

« وظائف رسمیه سنجه اثبات برائت ایده مه‌ین مأمور عزل ایدیلیر ، عند الحاکمه برائت ذمتی تحقق ایدن مأمور خدمت سابقه‌سنه اعادةً نصب اولنور . . . »

براعت ، — صفات حسنه ومزیات جمیله ایله اتصافده اقران واترابه تفوق ، یعنی حسن وجمال ، فضل وکمال جهتیله اقرانه فائق اولمق دیمکدر .

براعت ، بعضاً استهلال [۱] کلمه‌سیله برابر قوللانیلیر.

براعت استهلال ، — حسن ابتدا یعنی کوزل بر طرزده باشلایش ! برمؤلفك یازدیغی کتابك باشلانغجنده آنك مندرجاتنی کوستره‌جك الفاظ مناسبه انتخابیله بسط مقدمه وتحریر دیباجه ایتمه‌سی . حسن دلالت . مثال :

---

[۱] فارسیدر .

[۱] استهلال ، — هلالك ظهوری، یکی آیك کورونمه‌سی .
— چوجغك انادن طوغار طوغماز آغلایوب فریاد ایتمه‌سی .
مثال : استهلال صبی . . .

چوجقلره مخصوص غزته‌نك تفرقه‌سی ۱

سیئه سفاهت

محرری : ابراهیم ادهم

— ۱ —

فصل خریفك نهایتنه طوغری ایدی . موسم شتا یواش یواش حکمنی اجرایه باشلامشدی. قیش ابتدالرنده اك زیاده اجرای حکم ایدن آو مراقی ، برچوق کمسه‌لرك قلبلرنده براثر هیجان پیدا ایتمش ایدی .

بو میانده دورهٔ شبابنك هنوز اون سکز ، اون طقوزنده بولنان (ثابت) نامنده برکنج کورولیوردی . کندینی کورنلر اولدقجه زنکین برفامیلیایه منسوب بولندیغنی کرك حال وشانندن وکرك نزاهت فطریه‌سندن آکلاردی پدرینك مالك اولدیغی کلی بر ثروتك وارث یکانه‌سی اولدیغندن دها کوچوك یاشنده ایکن — کندیسی کبی برچوقلرینی کردابٔ سفالتك قعر نایابنه اتمش اك بیوك خانمانی برباد وپریشان ایتمش اولان — سفاهتك سائقهٔ مجبره‌سنه قاپیله‌رق فکر معصومانه‌سنی تسمیم ایله وارثی بولندیغی ثروتك برقسمنی صرف ایتدی .

برزمان بو داهیهٔ امانسوزك مغلوب ذوقی اوله‌رق اوته‌ده بروده ایستدیکی کبی کزمکه ، آرزو ایتدیکی یرلرده اکلنمکه باشلادی .

بو زهر خنده صفانك ناقابل التیام بر جریحه‌سی اولدیغنی درخاطر ایده‌میوردی بوحال اسف اشتمالی ، کندیسی ایچون آتیده بر کرداب فلاکت ، بر نائرهٔ سفالت حاصل ایده‌جکی بدیهی‌ایسه‌ده بردن بره‌قاپیلدیغی آقنیدن تخلیص کریبان ایتمك کوج اولدی.

— ۲ —

برچوق کمسه‌لری دامن اسائتلری آلته آلان ، هر حال وکارده پایمال وقاره اوغراشان دالقاووقلرك آزوقت ایچنده مظهر احترامی اولدی.

کندیلرینی‌اولا ساده‌دل‌ووفاکارکوسترن بوکمسه‌لردن برقاچی ثابتی نره‌ده کورسه‌لر حقنده احترامات لازمه‌یی دریغ ایتمزلر ونائل اولدقلری التفاته بر خلوص صمیمانه ، برجواب ناز کانه ایله مقابله ایدرلر ایدی.

جزؤی بر مدت ظرفنده بونلر ثابتك هم بزم التفاتی اولنه وآکا برطاقم مسیره‌لری ، آبدار موقعلری توصیه ایتمکه‌باشلادیلر.

یقینده بولنان قورولقه کیتمك معتادی اولان ثابت، ارتق باشقه مسیره‌لرده وبالآخره اوزاق محللرده کیجه‌لیوردی که چوجغك بو حالی پدرینك چشم انتباهنه چارپمامشدی . بوده هرکسك کندیسنه اولان حرمتی کندینی براعتماد کامله مجبور ایتدیکندن کونلرجه اوه کلمه‌ین ثابتك حالی پدرنجه داعیٔ شبهه اوله‌میوردی . وا اسفاکه فکرنده بك آلدانمش ، رأینده بك احتیاطسزلق کوسترمشدی.

— ۳ —

ثابت ، حیاتلرینی هر دقیقه‌ده فدایه مهیا بولنان دالقاووقلرك افکار فاسده‌لرینه تماميله قاپیله‌رق ایسته‌دکلری یرلره کیدر ، آرزو ایتدکلری کبی اکلنیرلردی. ینه بواثناده ایدی‌که بونلردن اك زیاده مظهر لطفی‌اولان (احمد) نامنده‌کی کسه ثابتك خانه‌سنه برمکتوب براقه‌رق

مابعدی‌وار

زحمته قوشمه یاشمه‌ملیدر. بو کونلکده بوقدر کله‌جك براز دها تفصیلات ویررم عزیزم .

قرداشم ،

بش اون کوندر بکله‌دیکم مودتنامه کز کلدی . لطفکزه تشکرلر ایدرم . بیلدکاریمی یازمقلغمه مساعده ایدییورسکز. بو مساعده‌کزی حسن استعمال ایده‌جکمی وعد ایله سوزه باشلایورم : واقعا انسان قواعدی براز اوکره‌نیر اوکرنمز لسان نه‌در ، لسانك مزیتی نه‌دن عبارتدر آکلادم ظن ایدر . فقط بو ظن پك باطلدر . ذاتاً اوقودیغمز قواعد کتابلری پك نقصاندر . بیلدیککز کبی دکل .. هرایستدیکمزی قواعدکتابنده کوره‌مه‌یز . ایستدیکمزی کندی مطالعاتمز سایه‌سنده الده ایدرز . شمدی سزه بورالری دها لازم دکل .. سز تحقیقات لسانیه ایله اوغراشمقدن ایسه اصول تحلیلده ، طوغری جمله‌لر یازمقده کسب ملکه ایتمکه چالشمالیسکز . بیلیرسکزکه برنجی مکتوبمده قواعد ایله ، تحلیل ایله اوغراشمه‌نك لزومنی ، فائده‌سنی آز چوق یازمش ایدم.

بورالرینی اصلا اونوتمایکز .

کلەلم مکتوب یازمقده‌کی تفرعاته :

[جمله‌لری قیصه یازمق اك زیاده دقت ایدیله‌جك بر شیدر . بر جمله نه‌قدر قیصه اولورسه اوقدر کوزل اولور ، روحه فرح بخش ایدر . اوزون جمله یازمق دائما افکاری تشویش ایتمکدر . قیصه جمله‌لرده‌کی فائده‌لرك باشلیجه‌سی یازیلان شیلرك قواعده ایسته‌نیلدیکی کبی تطبیق ایدیله‌بیلمسیدر . شبهه‌سزدرکه جمله‌لر نه‌قدر قیصه اولسه او درجه ساده اولور . انسان یازدیغنی بر هوسله اوقور . هر یازدیغنی اکلار فکر آچیلیر .]

بودفعه‌ده بوقدرله اکتفا ایده‌لم . معلممز بعضاً درس نهایتنده جانمزك صیقلماسنی وبزه‌بر هوس‌ویرمك ایچون بیتلر ، قطعه‌لر ، منظومه‌لر یازدیرز ، ازبرله‌تیردی . ایشته بن‌ده سزه مرحوم معلم ناجینك بر قطعه‌سنی عرض ایدییورم :

مقصدك تحصیل اطمئنان ایسه
ذکرحقدن اولماسون قلبك تهی
تازه قیل شام وسحر ایمانکی
قـل هوالرحن آمنـابه

قرداشم ،

بو مکتوبمده‌ده (اسلوب جدید ادب) حقنده یازدیغم بر مقاله‌یی تقدیم ایله اکتفا ایدییورم. ایشته‌مقاله:

بر ایکی سنه اولدی ، ادبیات حقنده‌کی حسیاتم جداً اویاندی . حسیاتم بنی مطالعه‌یه سوق ایتدی ، مطالعه‌نك واسع آغوشنده یوبان ایتدیره‌ی . بر زمان اورواسیع میداننده یووارلاندم خالاده یووارلنیورم . بو میدانده هر درلو بدیعه‌لری کوردم. بو بدیعه‌لر اعاظمك افکاریدر.

مابعدی وار

علی رضی

فقره

چوجق — بك بابا هر شیئك تخمی اولدیغی کبی پاره‌نك‌ده تخمی واری ؟

پدر — اوت اوغلم واردر .

چوجق — بوتخم نصل شیدر ؟

پدر — اوغلم ینه پاره‌در . بوتخمی اکوب محصولنی المق انجق عقللی آدملرك الندن کلیر. سن‌ده تحصیل علوم و فنون ایلیه‌رك احراز فضل و کمال ایدر سه‌ك او زمان پاره‌یی اکوب محصولنی المق طریقنی بولورسك .

§ اوقویوب یازمق بیلمیان جاهلك برینه برمکتوب کلمش . حریف ذاتاً ترس قاتلانمش اولان مکتوبی باشی اشاغی‌یه اوله‌رق آچمش . برمدت باقدقدن صکره شویله دیمش .

« بونی یازان اوقیوب یازمه بیلمیور غالبا ! مکتوبك مهری داغما اشاغی‌یه باصیله‌یغنی بیلیرم . بو آدم ایسه یوقاریسنه باصمش ! »

وای قوجه درایتلی وای !

بر اوکسوزك نوای تحسری

آچ سینه‌کی ای مزار ! والدم
کورسون بویتیمی بویله بردم
کورسون بونی‌ده اوعبرت السون
پرخنده وذوق مزارده قالسون
اول بنی اوقشایوب سورکن
مقبر اکا شمدی اولدی مسکن
حالم بنی ایلیوب مکدر
زندان اولیور بکا بویرلر
ای والدهٔ غریق رحمت
عقباده سکا مقام جنت
لکن بکا صور نه‌حالدیم بن
بیزار قالیور جهان المدن
مأمن بکا شمدی مزلت اولسون
بیقدم بوحیات تابشکندن
قوپ رشتهٔ چاك چکل بوتندن

چوجقلره مخصوص غزته‌نك تفرقه‌سی ۲

سیئه سفاهت

محرری : ابراهیم ادهم

(قواقلی اورمانی) جوارنده آو آولامق وبوواسطه ایله برصوك بهار اکلنتیسی یاپمق ایچون ارقداشلر یله برلکده کیده‌جکلرینی وتشریفنه کمال اشتیاقله منتظر اولدقلرینی رجا ایتمش ایدی.

شمدی‌یه قدر هردرلو فکرلرینی بلا اهال تصویب هردرلو لطفلرله خاطرلرینی تطییب ایدن (ثابت) هرنه‌دن اولدی ایسه بودفعه متیقظانه طاورانه‌رق بودعوته اجابت و بو ارقداشلره رفاقت ایتمامکی فکرنده تقرر ایتدیرمش ایدیسه‌ده ینه هر حالده دعوتك قبولی جهتی التزام ایده‌رك هر وقتکی کبی بدرندن مساعده‌سزجه موعد ملاقاتلری اولان محله کیتمشدی .

— ٤ —

ارتکاب دنائت کبی اخلاق مذمومه ایله متصف اولان بوکسه‌لر (ثابت) ك حقنده‌ده برطاقم افکارفاسده بسله‌یورلردی .

انسان برعقوبته دوچار اولمایجه متنبه اوله‌میه‌جغندن ثابت‌ده صورت ظاهره‌ده ... شیطنتکارانه خلوصلره پك اعتماد ایتمش ایدی .

نهایت دلقاوو قلرك دسلیس خاشانه‌لری نتیجه‌سی اوله‌رق قواقلی اورمانه کیتدی . اورمان بر قاچ ساعت امتدادنده جسیم آغاجلرله محاط اولوب درونده شایان تنزه بر چوق موقعلر موجود اولمسیله برابر صیق، قورقونج محللرده زیاده ایدی . اورمانه دخوللرنده تصادف ایتدکلری منظرهٔ روحپرورانه حقیقةً حسیات شاعرانه‌یی غلیانه کتیرییوردی .

ثابت کیجه‌یی بوراده کچیرمك آرزو ایتدی ایسه‌ده ارقداشلرینك ابرامی ایله برمدت دها ایلرله‌دیلر. تعقیب ایتدکلری غایت طار بر یولدن تبدیل استقامت ایده‌رك انسانك تویلرینی اورپرته‌جك ، عقلنی ضایع ایتدیره‌جك بر محل قسوت فزاده اوطوره‌رق براز اکلنتی یاپمق ایسته‌دیلر . بوتکلیفه خواه ناخواه مطاوعت ایدن ثابتك قلبی برچوق وقوعاتك ظهورینه تصادف ایتمشده دهشتندن خلجانلر ، وجـودی ملك الموتك دست بی پرواسی آلتنده قالمشده شدتندن اولوم ترلری ایچنده بولنیوردی.

چـونکه آرقداش صاندیغی کسه‌لرك فکرلرینه ، قوردقلری پلانلره هنوز واقف اولیوردی .

اوراده بر مدت تنزهدن صوکره ادارهٔ اقداحه باشلادیلر .

فقط ثابته اولان حرمتلری باشقه‌لشمش ایدی . هرکسده روی انفعال اثری کورونمکه وثابته برطاقم بد معامله ده بولنمغه باشلادیلر .

زیرا مقصدلری ثابتدن تهدید ایله بر خیلی اقچه المق ایدی .

بو اثناده ثابت بونلردن مساعده طلب ایده‌رك بر مدت صوکره کله‌جکنی وعد ایله کیتدی .

مابعدی وار

[مابعد : ١١٨]

آ

آ، اداتِ ندادر . اظهار محبت وتوقیر ، ابراز آثار حدت وتحقیر وبعضاًده تعجب تمنی کبی احوال روحیه‌یی اظهار ایچون قوللانیلیر .

محبت وتوقیره مثال :

« آ بنم روح روانم سون اولسونمی سنی »

. . . . . .

حدت وتحقیره مثال :

آشاهی ! بویله تنقیدمی اولور ؟ یازدیغکی دقتله اوقوره مناقشه ایدرسه‌ك خطالری سن‌ده‌ا کلارسك !..

. . . . . .

تعجبه مثال :

آ ! بونه !.. سنی بوقیافتله کوردکجه کندمی انسان صورتنه تمثل ایتمش بوقلمون قارشیسنده صانیورم . .

. . . . . .

تمنی‌یه مثال :

آ برادر ! برازده کاغد بکا ویر .

. . . . . .

آ. فعللرك آخرینه کلیرسه تأکید بیان ایدر. مثال:

یازار آ، اقتداری وار (!) ...

§ اکر فعلك آخرنده حروف مددن بری وارسه « یا » صورتنه کیرر، تأکید وتعجب افاده ایدر. مثال :

دیدیکم جیقدی یا !، باق ! وابور کلیورمی یا ؟..

§ « آ » نك آخرینه بر « ه » کتیریلیرسه : « آه » اداتی تشکیل اولونور .

آه ، مقام تحسرده استعمال اولونور. مثال:

آه ! شمدی بن نه‌یاپایم !.. آغلاسه‌م باران خنده‌لره استهزالرله مقابله ایده‌جك دکلرمی؟ بن‌ده‌سکوت ایدرم!.

§ بر « ی » کتیریلیرسه : « آی » اداتی حصوله کلیر. آی، اظهار حیرت وتعجب ایچون قوللانیلیر. مثال:

آی ! کاغد ؟ اوندن‌می ؟! آمان، کثیر ...

§ بعضاً اداتِ نفرت اولور. مثال :

آی ! بوناصل اثر ! نه اسلوبنده بورنك تراشیده، نه‌ده بیاننده بر آهنك کزیده وار ...

§ استمداد موقعنده استعمال ایدیلیر. مثال :

آ ! هاصی، برشی اولیور !...

اخطار — واه ! — ای واه ! — اوف ! — هی ! — ای ! — های ! — آمان ! — های های ! — یازیق ! — یاهو ! — صوص ! — کیدی ! — تو ! کبی کلمه‌لرده ندا ایسه‌لرده آنلرك محل استعماللرینی ارائه‌دن صرف نظر ایدلمشدر .

معلوم ارباب کمالدرکه ندا مستقل بر کلمه‌در . دیکر کلمه‌لره مربوطیت ومناسبتلری یوقدر.

ندالر، یا حقیقی، یا حکمی اولور.

منادا ، ذوی‌العقولدن ایسه : « ندای حقیقی » ، دکل ایسه : « ندای حکمی » اولور.

⁂

شوراده استطراد طریقیله برازده (الف) دن بحث ایده‌لم :

الف ، عربی ، فارسی کلمه‌لرك آخرینه کلیرسه « آی » معناسنی ویرر. مثال :

رفقیا — عونیا — نفعیا کبی‌که ای رفیق، ای‌عون، ای نفع دیمکدر.

لکن آخرنده « ی » دن‌ماعدا « ا » ، « و » ، « ه » بولونان کلمه‌لرك آخرینه کلمز.

§ اوه [١] « اداتی اظهار خشنودی ایچون قوللانیلیر. مثال :

اوه ! نه‌قدر محظوظ اولدم !..

بعضاً، قارشوسنده‌کی آدمی اغضاب وتکدیر ایچون قوللانیلیر. بوحالده اکثریا تکرر ایدر. مثال :

اوه ، اوه !.. سجاده ولاهقدی ...

⁂

اوه ! شارلاتانلق ناقرلق تفقت جاپلی ! کتاب اولنه بیلیرمی ؟...

مابعدی وار

الیاس مکرك

---

[١] « اوح، اوح ! » صورتنده‌ده کورلمکده‌در .

بیلمجه حلی

(صنعت) قدر بجهانده مدار مفخرت‌می وار اولا سایه‌ده حصوله کلیر ثروت ویسار صنعت کذارش ایامه شوق ویرر بی صنعته هیچ شبهه یوق سرسری دینیر ارثاً اولسه آدمه کثرت اموال مجتمع مشغول دکلسه کندینه اذواق ممتنع انسانه‌در بو سوزم دقت ایسترم بی صنعت اولانلری عالمده نیلرم بی صنعتك مشاغلی البت هوس اولور اکلنجه‌سی ، ذوق تماماً اخس اولور انسان اولان صنایعه سعی مدام ایدر محصول صنعی عالمی البت بکام ایدر

جوجقلره مخصوص غزته‌نك تفرقه‌سی ٣

سیئهٔ سفاهت

محرری : ابراهیم ادهم

ثابتك بوراده قالقوب کیتمه‌سی محضا برچارهٔ خلاص ایدی.

فقط ، اورمانه کیردکاری یولدن باشقه هیچ بر طرفدن بچوب کیتمك امکانی اولمدیغی کبی بو یولدن کیتمك‌ده ثابت ایچون احتمالی یوق ایدی.

ارتق تقدیره قارشی عرض تسلیمیت ایدرك ارقداشلرینك یانه کیتدی . نظر دهشتنه تصادف ایدن بر لوحهٔ مخوفه بونلری کندینه باشقه برحالده کوستردی افکار سقیمه‌لرینی بوسبوتون میدانه قویان بوکسه‌لردن بعضیلری سائقهٔ سکر ایله همان اوزرینه هجومه قالقشدی ایسه‌ده ایچلرندن (آوجی سلیم) « یاهو نه‌یاپیورسکز عیندر . بویله‌می اکله‌نه‌جکدك » دیه هایقیردی.

ثابت ایسه بوطور بی‌ادبانه‌یه قارشی بردنبره نه‌اولدیغنی اکلایه‌مایه‌رق بونلره رفق ایله معامله ایتدیسه‌ده ایش ایشدن کچمش اولدیغندن سویلدیکی سوزلر تأثیرسز قالمه‌وایچلرندن یك‌زیاده ایلری واران (احمد) کندیسنه اطالهٔ لسانده بولنمه‌باشلادی. ایشك کسب وخامت ایتدیکنی اکلایان ثابت بونلرك رزالتنه ، حقارتنه شدتله مقابله‌ایتمك ایستدی .

اطرافده حاصل‌اولان برسکونی متعاقب ذاتاً یورغون اولان بوکروهك هربرلری برر آغاج دیبنده صیزدیلر . شوقدر وارکه ثابت یك‌جزؤی برعشرتله اکتفا ایتمش ایدی .

—●—

وقت نصف‌اللیل . کائنات برسکون عمیق ایچنده، اورمانده یالکز آغاجلرك کورولتیسی سکونت موقعه‌یی اخلال ایدییوردی .

هرکس بولندیغی محلده کلیشی کوزل سرلمش، زوالی ثابت‌ده کرفتار اولدیغی بوورطهٔ هولناکدن خلاص اولمق فکرینی بردرلو قوه‌دن فعله اخراجه جسارت ایده‌میه‌رك متصل دوشونیوردی .

اطرافده مصادف‌نظری اولان‌اشیا دشمن‌جانی کبی کورونیوردی . هردقیقه‌ده منتظر اولدیغی فلاکتك ظهورینی کمال خوفله بکله‌یوردی . چونکه بوفلاکتك وقوعی محقق ایدی .

بوانناده ایدی‌که احمد خائنی یرندن قالقه‌رق مخوف چهره‌سی ، قیب‌قرمزی اولا کوزلرینی اطرافنه کزدیردکدن صوکره ثابتك بولندیغی محله یاقلاشدی . اقشامکی حرکاتندن وحقنده دریغ ایتدیکی لطفدن بهانه‌ایله تحقیره باشلادی .

بوحاله قارشی سکوتی اختیار ایتمك ، هرحالده احتیاطکارانه داورانمق لازم ایدیسه‌ده قوهٔ خیالیه‌سنی طیرمه‌لایان برچوق خاطره بوانسانیتسزه قارشی مقابله ایتمکه کندینی مجبور ایتدی . فقط بالاخره آره‌لرنده یك مدهش بروقوعاتك ظهورینی دوشونه‌مه‌مشدی . ثابته طوغری یاقلاشه‌رق یقاسندن یاقه‌له‌یوب کوکسنی ضربات شدیده‌سنه هدف ایدن بوآلچاغه خطاباً :

صداقتکزه ، معاونتکزه تشکرایدرم مکرکه حقمده

مابعدی وار

احسان عمیمی سایه‌سنده ؟
اولسون دها مرتفع شو مکتب ،
شهراه منیر معرفتده ،
اولسون بزه رهبر ترقی .

اطه پازاری قضاسنده « رهبر ترقی »
مکتبی شاکردانندن
خالد راشد

آفرین خالد راشد بك افندی اوغلمز ، سزك کبی نونهالانك بویله کوزل مقاله‌لرنی کوردکجه فخرمز آرتیور. اقتدار و معارفانکزی تقدیر و تعالی فیضکزی تمنی ایلرز .

چوجقلره مخصوص غزته

کتابت درسلری

قرداشم ،

مکتوب یازمق حقنده کی تفرعاتی بو مکتوبمده بیان ایده‌جکمدن دقتکز ایجاب ایدر . معلم کزیمز برطرز دلپسندانه ایله :

[افندیلر ا ینه تکرار ایدییورم ، مکتوب یازمق سویلنه‌بیله‌جك سوزلری کاغد اوزرینه کچیرمك دیمکدر. بو دستوری حافظه کزه یراشدیریکز . بوندن صکره دقت ایده‌جککز بر قاچ شی واردر :

مکتوبی یازمغه باشلادیغکز وقت قلمکز کاغد اوزرنده بلا توقف یورومليدر . یعنی خاطر کزه هرنه کلیرسه طوغری یا کلش یازیکز ، دوشونمه‌یکز دوشونه‌جك اولورسه کز دیکر یازاجقلریکزی اونوتدقدن باشقه سرعت قلمیه‌یه مالك اوله‌ماز ، طبیعی بر اثر یازاماز . هم‌ده فکرکزده کی شیلری بتون بتون قاچیریرسکز . آرتق متصل قلم الده اوله‌رق دوشونورسکز . بناءً علیه یازاجقلریکزی یازیکز ، بیتیریکز بالآخره تصحیحه باشلایکز . خوشکزه کیتمه‌ین کلمه‌لری قالدیریکز ، باشقه‌سنی یازیکز . بویله چالیشیرسه کز مطلوب حاصل اولور .

اقراندن اقرانه یازیله‌جق مکتوبلرده – اره‌ده تکلیف اولمدیغی ایچون – اوقدر تواضعه حاجت کوریله‌من . بو خصوصده مکتوبی نصل آرزو ایدرسه کز اویله یازارسکز . فقط حقلرنده حرمت ایجاب ایدن ذواته کلنجه ایش بویله دکلدر . آنلره علی مراتبهم رعایته بورجلی یز [۱] بونکله برابر (اولا سلام وثنالر اولنوب اول جنابك خاطر نازکانه‌لری استفسار اولیدقدن بو طرفدن سؤال اولنورسه) کبی سفسطه‌یه‌ده قویولامليدر . یازه‌جقلریکزی یازدقدن صکره اثر یا وتملقانه سلام ایله مکتوبه نهایت ویرملیدر . برده مکتوبك بر طرفنه اوچ سطر دیکر طرفنه ایکی سطر یازی یازمایکز . هرنه یازیله‌جق ایسه جمله‌سی بر یره یازلملیدر . هله بوخصوص بیوکلره قارشی یازیله‌جق مکتوبلرده پك زیاده شایان دقتدر . بعضاً « حاشیه » عنوانی آلتنده برطاقم شیلر یازیله‌بیلیر . بوده ینه مکتوب کبی یازلملیدر . بر کوشه‌یه یازلمامليدر . یعنی مکتوبك نهایتنه دوز سطرلرله یازلملیدر .] دیدی . ایشته عزیزم مکتوب یازمق ایچون بو احوال کوزلجه تعقیب ایدلملیدر. بویله یاپار ایسه کز آز بر مدت ایچنده کوزل یازیلر یازارسکز ، سکا نمونه اوله‌رق برقاچ مکتوب یازییورم :

علی وصفی

لسان

حقنده تتبعات

دفتر : ۳

[مابعد : ۱۲۰]

که

اداتنه دائر ملاحظات

که ، فارسیده : تبیین ، تضریع ، تعلیل اداتیدر .

§ جملهٔ اسمیه‌لرده خبر ایله مبتدا و فعلیه‌لرده فعل ایله فاعل ، موصوف ایله صفت آره‌سنده بولونور وماقبلنده کی ابهامی مابعدیله رفع ایدرسه [ادات تبیین] اولور .

جملهٔ اسمیه‌یه مثال :

لسان ، که ترجمان حسیاتدر ،

فکر ، که بدیعه‌زار معالینك مناظر سحارانه‌سیدر .

جملهٔ فعلیه‌یه مثال :

مرآت دل ، که صورت اخلاصی کوستور ...

موصوف ایله صفته مثال :

بهار ، که لاهمه پیرادر ..

§ برجمله‌نك اجزا وارکانندن برینك معناسنی توصیف ، تمثیل ، تفصیل طریقیله ایضاح یعنی ماقبلنك تفرعاتی مابعدیله بیان ایدرسه ، [ادات تضریع] اولور .

توصیفه مثال :

واسلاملر – که مدنیت حاضره‌نك موجدیدر – شعشعهٔ عرفان وکمالریله بوتون جهان انسانیتی تنویر ایلدیلر .

⁂

لوحهٔ نهادمده مصور شکل دیدار فخیمانه‌لری – که مکارم اخلاقك مثال مجسمیدر – آیینهٔ نظرده تمثل وبوخیال وصال اشتمال ایله کاشانهٔ درونده اسباب تسلیت تکمل ایتمکده ...

---

[۱] انسان کندندن بیوکلره قارشی (بن ، سن) دیه‌مز ودیمه‌ملیدر . آنجق [بنده‌کز ، چاکرلری ، قوللری الخ) دیه‌بیلور ودیملیدر . خطابده‌ده (ذاتکز ، سز ، افندم ،) کبی کلمات تعظیمکاری قوللانمالیدر ، بونلردن باشقه مکتوب وسائر یازیلرده اولوب ، کیدوب ، اولدیغی ، بولدیغی ، اوله‌رق ، کیدرك ، اوله‌جغی ، اولدیغندن ، کبی صیغهٔ عطفیه ، کبی شیلری الدن کلدیکی قدر قوللانماملیدر . زیرا بوصیغه‌لر افاده‌نك سلاستنی بوزار .

چوجقلره مخصوص غزته‌نك تفرقه‌سی ٤

سیئهٔ سفاهت

محرری : ابراهیم ادهم

کوستردیککز معامله‌لره ، سطحی سوزلره بك الدانمشم بن سزه المدن کلن لطفی اجراده قصور ایتمه‌دم . سن ایسه بوکون بونعمتلری ، بولطفلری اونوته‌رق حیاتمه قصدده قالقشیورسك امین اول که بنی احیا ایده‌جك آتش سنی احیا ایتمیه‌جکدر . هرکس عملنك جزاسنی چکر . دیدی .

قارشیسنده برجلاد بی آمان کبی طوران حریف ایسه بولافلردن متأثر اولمادی . بالعکس حدتی موجب اولمش اوله‌لیدرکه :

— دها نه‌سویله نیورسك . سنی بعدماصاغ کورمك بنم ایچون ممکن اوله‌میه‌جقدر دیدی و حامل الدیغی خنجرایله کوکسی اوزرندن برقاچ جریحه آچدی .

ثابتك آه جانکاهی شو سوزلر قارشیلادی .

— پدریکه اولان خصومتمك نصفنی سنده اجرا ایدییورم .

احمد ارقداشلرینه خبر ویرمکسزین غائب اولدی .

جریحه‌نك شدتنه تاب آور مقاومت اوله‌میان زواللی ثابت یره سریلدی .

بیچاره چوجق بونلره اودرجه اعتماد ایتمش ایدی ، که یاننده بر بچاق اولسون بولندیرمنی فکراً موافق کوره‌مه مشدی .

حیفا که ، سوزلرینه قاپیلدیغی ، حاللرینی بکندیکی بو کسه‌لرك سلاحلری فکرلریله متناسب ایدی .

ثابت ، آلدیغی یاره‌دن پك متأثر اوله‌رق فریاده باشلامشدی .

وقعه‌نك حاصل ایده‌جکی نتیجهٔ وخیمه ، دیکر ارقداشلرینی‌ده فراره مجبور ایتدی . شقاوتی کندیلرینه عادت ایله پك چوق کسه‌لری شمشیر غدرینه اوغراتدقلری بو خائنلر ثابتی بوحقارتلرینه لایق کوردیلر .

— ٦ —

هرشیدن عزیز بیلدیکی او قیمتدار حیاتك بویله خائن کسه‌لرك خنجر غدریله فناپذیر اوله‌سی نه درجه مؤثر ایسه جانینك دوچار اوله‌جغی مجازاتك‌ده او درجه الیم ، او نسبتده عظیم اوله‌جغنه‌ده شبهه ایتمه‌یوردی . یالکز کندیسنك معصوم و بیکناه اولدیغی و بویله بیعار وحیثیت آدملرك دام اغفالاتنه قاپیلدیغنی دوشونه‌رك معاونت الهیه‌یه ، عفو سبحانیه‌یه مظهریتنی طلب ایله‌یوردی .

وجودنده حاصل اولان اوجاع شدیده‌نك تأثیریله صباحه قدر فریادنی ، انین استمداد کارانه‌سنی اطرافه عکس ایتدیرن زواللی چوجق صوغوغك شدتیله بوسبوتون مضطرب اولمقده ایدی .

— ۷ —

ثابتك فریادی اورمانده طولاشان قوروجینك قولاغنه عکس ایتدی ، بردنبره توقفه مجبور اولدی .

قوریجی اطرافه باقندقدن صوکره ینه یولنده دوام ایتمکده و هرخطوه‌سنده صدانك کلدیکی محله یاقلاشدیغنی اکلامقده ایدی.

مابعدی وار

شو مطالعه‌یه نظراً «کسب اشتهار...» افاده‌سنی تظر تدقیقه آلیرسه‌ق «اشتهار» کلمه‌سنده ذاتاً (کسب) معناسی موجود اولدیغی ایچون [کسب اشتهار..] تعبیری یاکلشدر.

اشتهار: — شهرتلنمك، مشهور اولمق، شهرت بولمق:

§ بوقی شهرت مقامنده قوللانمغه لزوم کوریلورسه مطلقا (بولمق) ماده‌سیله استعمال ایتمه‌لیدر.

§ برده: «کسب اشتهار ایتدی» دینیله‌جك. [اشتهار ایتمشدر] دینیلیر..

شورا سنیده پیش تأملدن دور طوتمیه‌لم، که لسان، مفتاح معرفت، معیار مدنیتدر.

§

کسب — اکتساب

کسب: — بلا عمل وبی تکلف قازانمق، فقط کسب ایله اکتساب بیننده فرق واردر. «کسب»ك معناسی اعمدر، مادیاتده استعمال اولنور. مثال:

... نوکا پك چابوق کسب اطلاع ایده‌بیلیرلر.

اکتساب: — سعی وعمل ایله قازانمق، ایدنمك کسب ایتمك دیمکدر. اکتسابك مفهومی فاعلك نفسنه منحصردر. معنویاتده قوللانیرلر. مثال:

اکتساب فخر و سرور — اکتساب فیض وشرف...

⁂

«خطابت وکتابتده‌کی رسوخ واقتدار، تحصیل علم وادب واکتساب معالی ومعرفت ایله تأمین اولنور..»

اسامیلری...

«اسم»ك جمعی: «اسامی» ایکن بوکا برده ترکجه ادات جمع اولان (لر) علاوه‌سیله [اسامیلری...] صورتنده تحریر واستعمال ایلمك خطادر.

سادەجه «اسامی» دینلمه‌لیدر.

§

اتراب

اتراب: — «ترب»ك جمعی، اقران، بریاشده اولانلر، یاشلری مساوی بولنانلر.

لسانمزده مفردی استعمال اولنماز. مثال:

م. ا. افندی ا بین الاتراب مشار بالبنان برشاعر آتش زبان ایدی.

⁂

«هپ شاشوب قالمش ایکن بختنه اقران، اتراب
عاقبت ایلدی دوران انی ده محو و تراب»

اتراب: — طوپراق سرپمك، طوپرا قلامق.

مثال:

چوجقلره مخصوص غزته‌نك تفرقه‌سی ٥

سیئهٔ سفاهت

محرری: ابراهیم ادهم

اورمانك صیق برمحلنده تبدیل استقامت ایده‌رك سامعه‌سنی پارچه‌لین بوسسك نه اولدیغنه ونره‌دن کلدیکنه دقت ایتدیکی صره‌ده بروجود خون آلود، بر معصوم مغدور نکاه خیرتنه چارپدی.

بولندیغی نقطه‌دن برخطوه دها آتمغه مقتدر اوله‌میه‌رق خیالاً بیك درلو احواله احتمال ویریبوردی. دوشوندی!...

بووجودك یاننه یاقلاشمق استدیکی وقت شو بر قاچ سوزصماخ دقتنه چارپدی.

— آه! یاربی، عجبا بوانتقامی اوآلچقلردن آلمغه موفق اوله‌جقمی‌یم؟.. بولندیغم شوعذاب الیمدن خلاص اوله‌رق جانی حقنده اجرا اولنه‌جق حکم وعدالتی کوره بیله‌جکمی‌یم؟... هیهات!...

بیوکسك الهی بیوك! بنم کبی بی‌کناه، مغدور کسه‌لری پنجهٔ ظلملری آلتنده ایکله‌تن خائنلری پك آز مدت ظرفنده مستحق عذاب ایلر، معصومیتمی هرکسه تصدیق ایتدیررسك!...

آه! شوکنج یاشمده بنی عائله‌مدن مهجور براقان... هردرلو آرزو وآماله قارشی برسد چکن اولوم!....

هنوز بهارشبابمدن حصه‌یاب سرور اوله‌دن آلودهٔ تراب اولان وجودم، کیمکلرم بی کناه، مغدوراولدیغمی اثبات ایتمسه بیله بوکاروحم شهادت ایده‌جکدر...

«بن اولوجه قورقو یلدام اتراب ایلیوردیه»

اخطار — اتراب ایله آتراب کلات مشتبها بودن اولدقلری ایچون آیولرنده‌کی فرقه دقت ایتمك لازمدر.

[مابعدی وار]

الیاس شکری

حسن خط

[بوز اون بدی نومرولی نسخه‌دن مابعد]

یازیدن بحث ایدوب طوررکن — اوقومق ایله یازمق توأم، انسان ایچون ایکیسی‌ده اهم والزم — بولندیغنه مبنی طفیل اوله‌رق شوراجقده اوقومغه، اوقومغه ترغیب وتشویقه دائر برایکی کله یازیوردم. اویله ایسه ینه موضوع بحثمز اولان حسن خطه نقل کلام ایده‌لم: یوقاروده شرح وایضاح ایتدیکمز وجهله کوزل یازی یازمغه متوقف بولنان اموردندرکه یازیلی بر کاغدی قطعا یره آتمامل، یازیلی کاغدلره تصادف ایدلدکجه یردن قالدیرمغی اعتیاد ایلملیدر. یردن یازیلی کاغدی قالدیرمقده بوندن باشقه دها پك چوق محسنات‌ده واردر.

ازآن جمله «زهرة الریاض» نام کتاب مستطابده تصریح اولندیغنه نظراً لقمان حکیمك حکمته موفقیتنه، موعظهٔ حسنه‌یه مظهریتنه اوزرنده بسملهٔ شریفه یازیلی بر ورقپاره‌نی یردن قالدیرمسی، نورروب بوکوبه اکل ایلمسی سبب اولمشدر..

قلم! فی نفس الامر شانی عظیم، سزاوار تبجیل وتکریم برشی اولدیغندن کوزل یازمق آرزوسنده بولنانلر قلمه‌ده رعایتسزلکده بولنمامل:

مثلا نه زمان قلم کسیله‌جك، قلم آچیلاجق اولسه آریلان قرینتیلری برده برلقامل، اوزرینه باصیلمامل، عادتا بو قرینتیلره مخصوص برقاب پیدا ایتملی، اورداده تراکم ایتدکجه یا برمحله دفن ایتملی، یاخود اوجاقده یاقملی، قلمه عدم رعایتدن صوری و معنوی بعض مصائبك تولد ایتمسی‌ده محققدر. حتی جناب ابوتراب افندمز برحادثه‌یه دوچار اولمشلرده — بن قلم قرینتیسی چیکنه‌مدیکم حالده بو حادثه‌نك بکا متوجه اولمسی موجب نه‌در؟ — بیور مشلردر. صددنده بولندیغمز حسن خطه متعلق سنبل زاده وهبی مرحومك لطفیه‌سنده‌کی اوچ بیتله مقاله‌مزی ختام بولسون:

بوندن اعلا اوله‌می یعنی هنر
دیزه‌سك سلك سطوره کوهر
هم آنکله اولنور کسب معاش
قلم اربابی ایدر آنی تراش

یاربی! عظمت الهیه‌که التجادن بومعصومی مظهر عفوك ایت.

اولمك برامر طبیعیدر. لکن ایصسز وتنها برموقعده برقاچ آلچاغك تیغ غدرینه هدف اولمقلغك نه‌درجه‌ده الیم اولدیغنی بیلیرسك!...

بوکون بنی انظار جهاندن محافظه ایده‌جك برمزار، اومزار ایچون — بروقتلر دنیا یوزنده موجودیتمی کوستره‌جك — بر نشانهٔ قائما کیم میدانه کتیره‌جك؟ بوزاده‌ایسه یالکز بن‌قالدم بنی‌عفوایت. حضورینه مظلوملر کبی قبول ایله!...

اطرافنده آغاجلر آره‌سنده اوتوشن قوشلر بهار شبابنده صولن [ثابت] ایچون اعلان‌ماتم ایدییورلردی.

بوصدای حزن آور برمدت طیقانیر کبی اولدی. قوریجی، یاننه یاقلاشه‌رق کیم اولدیغنی وبوحاله سبب نه‌ایدوکنی سؤال ایتدی ایسه‌ده‌هیچ برجواب آله‌مدی. قوریجی برمدت اطرافنه متهالکانه باقندی.

مجروح بوآنده کوزلرینی آچه‌رق قارشیسنده بریأس، برتهلکه ایچنده بولنان بوکسه‌یه خطاباً «بکابرآزصو» دیه بیلدی‌که‌خاتمهٔ حیاتی بوسوز اولدی.

هرکسك بودنیای فانیدن ارکن ویاکچ کیده‌جکلری ارادهٔ الهیه مقتضاسندن ایسه‌ده بویله کسه‌سزلر کبی اورمانلر آره‌سنده، قاتللر النده حیاته وداع ایتمك، عائله‌سنی برعذاب وجدانیك اسیری ایلەمك نه‌درجه‌ده مؤثر اولدیغنی کیم انکار ایدر؟

مابعدی وار

افكاری جمع ايتمكدن عاجز قالدم . . نهايت شو پريشان سوزلر وجوده كلدی .

بيلمش اولكز كه بو پريشان سوزلر صاف بر قلبك الڭ صميمی احتساساتنه ترجمانډر ، دكرسز اولديغی نسبتده حقيقيدر .

آثار بركزيده كزی اوقومقله مستفيد اولان نور-
سيدكان اطفال سزدن لطيف اثرلر بكلەيورلر . سزايسه
سلی زمانديری سكوت ايتديكز . هيچ برشی
ر سكز . بوكا بندەلری قائل اولەمديغم كبی اميد
اثريكزی اوقومق هوسنده بولنان مزيت
اضی اولماز .

. . صحنۀ ادبه ، بديع ، لطيف اثرلر
ستفيد ايديكز . .
نور اقبال ادب سزی كمال
تك سزه بخش ايتديكی
ان اولديغنی عرض
، نهايت ويريرم
٣٠

لسان

حقنده تتبعات

دفتر : ٣

[مابعد : ١٢٢]

ادعای واقعه ..

« ادعای واقعه . . » تعبيری غلط اولوب طوغريسی : (ادعای واقع) در .

ادعاء . — حقلی اولسون اولمسون بر حكمده آياق باصمق ، عناد ايتمك ، بر نسنه حقنده بمدر ياخود بويلەدر ديەرك آياق ديرەمك معنالرينی متضمندر . مثال :

« نه ديدمسه بن معاند بنه ادعايه كيتدی »
« بن او ادعايه قيزمام امكم هبايه كيتدی »

§

اتعاب

الفك تشديديله تلفظی ياكلشدر . اتعاب ، زحمت ويرمك ، ويرلمك ، يورمق ، يورلمق ديمكدر . صحيحی كسر همزه ايلەدر .

§

ظرفك اوزری (ثابت بك برادريمزه) عبارەسی
دی . بعده مكتوبی آچەرق اوقومغه باشلادی .

: دوستمز بك !

دن بری آرەمزده جايكير اولان حقوق
بكديكريمزه حبل متين مودتله باغلی
ی قبوله سزی مجبور ايدەجكدر .
ده كی قوافلی اورمانده
ك آو آولامق
ذات عالی
عديم
ت

اطعام طعام

ياكلش اولەرق « اطعام طعام » صورتنده استعماله اصلا احتياج يوقدر . تركجه « يمك يديرمك » تعبيرينه قياساً بوكبی تراكيب غلط اولەرق استعمال ايدلمك نەقدر عبثدر .

لسانمزده « يديرمك » مادەسی يمكدن باشقه محلده دخی قوللانيله بيلير . انك ايچون « يمك » قيديی علاوه ايله تصريح مقصد ايتمكه لزوم ومجبوريت واردر .

لكن « اطعام » بويله دكلدر . « اطعام » لفظنده ذاتاً « طعام » معناسی مندمجدر .

بناءً عليه او تركيبده « طعام » حشودر .

اطعام . — يمك يديرمك ، يديرلمك معناسنه اولديغندن يالكز اولەرق استعمالنده خطا ايتمش اولمايز !

§

ارم

همزەنك فتحيله اوقونمەليدر .

قوم عاد زماننده « شداد » ك كويا نظيرۀ جنت اولمق اوزره تنظيم وانشا ايتديرديكی مشهور باغچەنك اسميدر . .

ادبيات قديمۀ عثمانيەده اكثريا : « باغ ارم » طرزنده استعمال ايدلمشدر . طوغريسی همزەنك كسری ايلەدر .

§

اتحاف — اهدا

هر ايكيسیده ، برمعنای يعنی : هديه ، تحفه ويرمك ، ويرلمك ، كوندرمك ، كوندرلمك معناسنەدر .

فقط ، موقع استعمالجه آرەلرنده فرق واردر ،

§ اتحاف — معنويانده قوللانيلير . مثال :

. . . روحنه برفاتحه اتحاف ايتدم .

∴

. . . آدمك نامنه اتحاف ايتدكلری اثر بك رعنا واستفادۀ عموميەيه خادمدر .

§ اهدا — هر ايكی صورتلەده قوللانيلير . فقط ، مادياته شمولی زيادەدر . مثال :

كلزار املدن طوپلاديغم شو رنكين شكوفەلری سزه اهدا ايديورم . . قبول ايديكز ! آنلرك نثار ايدەجكی بوی انشراحبخشاده ای يار جان ! بيلسەك نەلر مندمجدر . . .

∴

تنزلاً اهدا بيورديغكز بر سبت اوزومی آلدم ، تشكراتمی تقديم ايدرم .

[اوچنجی دفترك صوكی]   **الياس سكرك**

تشريفكز اولان لطفديده لريكزی استظارده براقەمكز رجا سيدر . افندم ! »

بندۀ لطف ديدەلری

. . .

هنوز مكتوبك ايلك سطرلرينی اوقويان قوريجی بودعوتك صوكی بر وقعۀ فجيعه ايله ختام پذير اولديغنی ابوجه اكلامش ايدی . مكتوبی بتيرر بتيرمز برمدت دوشوندی .

وقعەنك فاعلی الده ايتمك ايچون ضابطەيه خبر ويردی .

درحال مقتولك بولنديغی محله برهيئت تحقيقيه اعزام ومقتولك جسدی بعد المعاينه فاعللری حقنده تحقيقات قانونيه اجراسنه باشلانلدی .

مكتوبی كوندرن (احمد) بوشناعتی اجرادن صوكره كنديني پنجۀ عدالتدن قورتارمق اميديله فرار ايتمش ايدی .

نەچارەكه اميدی پك آز مدت دوام ايتدی . اختفا ايتديكی محل ضابطەجه خبر آلندی .

پنجۀ عدالته كرفتارۀ انقياد اولان بوقاتلك فكرنده برچوق خاطرۀ مدهشه وجود بولمغه باشلادی . مرتكب اولديغی بويله برخيانتی نەكبی برمجبوريتك تحت تضييقنده اولەرق اجرا ايتديكنی بردرلو تخيل ايدەميوردی .

هيئت حاكمه حضورنده مستنطقك سؤالنی كمال هيجان ايله ديكلەيەرك بويله بر وقعەده ذی مدخل اولەديغنی سويلەيەبيلدی . مستنطق ايسه وقوعاتك بالذات

مابعدی وار

مکتوب

افندم

اولاد وطن جریده‌کزدن
ایتمکده‌در استفاده هردم
البته ایدر جهانی خرم
کوستردیککز بو فعل احسن

مجمع حیات، مثمرت، منبع آثار معنویت دیمکه سزا برقلمدن چیقان شو سوزلر احتمالکه ذات عالیٔ ادیبانه‌لرینی بیهوده یره اشغال ایتمش اولور. فقط، سائقهٔ هوس شعره هوسنجمی یازمقلغمی صورت متحکمانه‌ده امر ایدیور. فکر نوهوسانه‌م بنده‌کزی دائما بویله شیلر قارالامغه مجبور ایدیور.

هر درلو آثار لطیفه‌نك جلوه‌کاه ساحهٔ انتشاری اولان «چوجقلره مخصوص» غزته‌کزی هر هفته اوقومقده‌یم. بوموجب استفاده غزته نصل ایادی تجلیه آلنماسون. قابلمیدرکه هرهفته استفاده‌مزی باعث اولان او محترم غزته نظر توقیردن دور طوتلسون. شمدی‌یه قدر غزته‌کزه برشی کوندرمه‌مدم. بر انسان ایچون شمدی اسمنی غزته‌لرده، وسائل موقوته‌ده کوره‌بیلمك نه بیوك شان وشرفدر. بزلر — نورسیدکان — بو لطف مخصوصدن دائماً متشکرز. بناءً علیه سزه قارشو کوستره‌جکمز مقابله «سی» دن بشقه نه اوله‌بیلور. شو آشاغیده کوره‌جککز منظومه فی‌الواقع پك عادیدر. فقط انظار مصححانه‌لرینه عرض اوله‌نه‌بیلیر امیدنده‌یم.

⁂

کلدی یرینه دفع اوله‌رق شمدی جهالت
بردور سعادت
تأمین ایچون آنجزی صرف ایتمه‌ده غیرت
خاقان عدالت
هر کون کوریئور چشممزه درلو فضائل
بزلر آکا نائل
سعی ایله‌رك اولملیدر حاصلی فاضل
الطافه مقابل
سعی ایتملی نشر ایتمه‌ده زیراکه بو اوقات
بیکلرجه فیوضات
هر کیم که سورور شمدی عطالتله حیات
هیهات آکا هیهات!

ازمیردن: قلبه‌لی زاده
محمد نظامی

التفاتکزه تشکر، اقتدارکزی تحسین ایدرز. بویله سائر اثرلرکزی‌ده ایسترز میر محترم.

چوجقلره مخصوص غزته‌نك تفرقه‌سی ۷

سیئهٔ سفاهت

محرری: ابراهیم ادهم

— ۸ —

فاعلی اولدیغی وخط دستی اولان مکتوبی کندیسنه ابراز ایله شریك جنایتی اولان کسه‌لری خبر ویرمسنی کندیسنه اخطار ایتدی.

فی‌الحقیقه بویله برجنایتی اجرا ایتدیکنی و بو مکتوبك کندی یازیسی اولدیغی مرقوم قلباً اولسون تصدیق ایتدی ایسه‌ده ینه انکارده اصرار ایدیوردی. فقط بو سوزلرینك هیچ بری سمع اعتباره آلنمدی.

هیئت حاکمه محاکمه‌نك اجراسنی وقت آخره تعلیق ایله جانینك حبسه القاسنه قرار ویردیلر.

— ۹ —

ثابتك اوه کلمه‌سی خانه‌خلقنی پك زیاده مراقلندیرمش وقواقلی اورمانده وقوع بولان جنایت ایسه بونلری بوسبتون شاشیرتمش ایدی. مقتولك جسدی کتیرلدیکی کون حکومت اوکنده یاشلی برکسه طوریوردی. بوذات ثابتك پدری عاکف افندی ایدی.

جسدك بولندیغی محله داخل اوله‌رق قاتلر ایچنده

فرانقلن ایله بر چوجق

[فرانسزجه‌دن مترجمدر]

فرانقلن امریقاده دنیایه کلمش فرانسه‌ده‌ده مدت مدیده اقامت ایتمش بر بیوك ذاتدر. اکثریا چوجقلر اطرافنه طوپلانه‌رق آنی دراغوش ایتمك ایچون کندیسندن رخصت ایسترلردی.

بر کون، بر کوچك قیز، «موسیو فرانقلن، سز علم بر ذاتسکز، بکا جناب اللهك نره‌ده بولندیغنی کوستریکز؟ بن انی کوره‌میورم وکورمك آرزوسنده‌یم» دیدی.

اختیار تبسم ایتدی. صکره جواب ویرمکسزین سمای شعشعه داری برمقلریله ارائه ایدوب «کونشك قارشوسنده طور دقله باقمغه سعی وغیرت ایت» دیدی.

چوجق باقمغه چالشدیسه‌ده بر درلو باقه‌میه‌رق همان اللریله کوزلرینی قپادی: «باقه‌میورم، کونش کوزلریمی قاشدیرییور» دیدی. بونك اوزرینه فرانقلن باشنی صاللایه‌رق دیدیکه:

— سن شمدی جناب حقی کورمك ایستیوردك، حالبوکه دها کونشه باقمغه مقتدر دکلسك، سن‌ده کوردك یا، کوزلرك نه قدر ضعیف!

«یاوروم جناب حق کوز ایله کورونمز. خالق کائنات کره‌در، اکر سن حسن اخلاق ایله متصف اولورسه‌ك، نامتناهی اولان عظمت ربانیه‌نك قلبکه عکس ایتدیکنی کورر و اوزمان جناب حقه یاقلاشمش بولورسك.»

اسکداردن:
بهجت

زوزه‌ك قوربغه!

قوربغه کوزلرینی پاطلانه‌رق
صو ایچنده اوتوبور راق راقه راق
صانیور کندینی خوانندهٔ آب
نغمه‌سی محرق، اومانند رباب
اویله راق راقلرینه آلدانیور
کندینی بلبل کویا صانیور
شاقیور سوزده بو صو بلبلیدر
او تغنلی بوسونلرکلیدر
کیجه، کوندز نغماتی راقه راق
نغماتی، نقراتی راقه راق
بر سورکلی راقه راقدر کیدییور
راقه راق، راق ایله آهنك ایدییور

انجماد ایتمش اولان اولادیغی، سوکیلی جکر پاره‌سنی بردن‌بره طانیه‌مدی.

بوذات بر آز دها ایلری صوقیله‌رق تلاشلی بر صورتده مقتولك اوته‌سنی بریسنی قاریشدیره‌رق کندی اولادی ثابت اولدیغنه فکرنجه قناعت حاصل ایتمش اولملیدرکه «آه! اولادم اورولمش!» صداسنی متعاقب بیخود اوله‌رق اولدیغی یره ییقلدی. (فلاکت فلاکتی تعقیب ایدر) مثلنه ماصدق اولان بو عائله‌ده بر فلاکت دائمه‌نك، بر عذاب بی‌نهایه‌نك تأثیریله الی‌الابد اشکریز ماتم اولدیلر.

بوخبر دلسوز، بووقعهٔ جکردوز بی‌چاره والده‌سنی بر اضطراب شدیدك احتمال که بر موت ناهنگامك مغلوبی ایده‌جکی آشکار ایدی. بویله بر فلاکتك تأثیر الیمی آلتنده زبون اولان عائله‌دن هر بری حیاتلرینی محو ایتمك ایسته‌یوردی.

چونکه بویله بر کدرك تحت تأثیرنده یشامق کندیلرنجه پك کوچ ایدی.

— ۱۰ —

اولاد آجیسی کبی بر مصیبت ابدیه‌یه دوچار اولان بر عائله ایچون راحت، پدر ایچون مسرت، والده ایچون یشامق ممکن اوله‌مز. کیجه‌لری رؤیاده... کوندزلری کوزلرینك اوکنده خیالی دولاشیر... نره‌یه باقسه آنی کورور... نه‌طرفه کیتسه خیالی ده برابر کیدر الحاصل هرشیدن متأثر اولور!....

ایشته عاکف افندی وعائله‌سی‌ده بویله بر مصیبت عظیمه‌نك، بر غداب ابدینك کرفتاری اولدیلر.

صوڭ